

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL – 4101-30-05/2012

P/12/067

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn

T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30

lol@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/067 – Wychowanie fizyczne i sport w szkołach publicznych i niepublicznych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Wojciech Dąbrowski specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82295 z dnia 04.10.2012 r. (dowód: akta kontroli str.1-2)
Jednostka kontrolowana	Gimnazjum Samorządowe nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Noblistów w Łławie, ul. Wiejska 11 14-202 Łława.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Barbara Szabelska, dyrektor Gimnazjum Samorządowego nr 2 w Łławie (od 01.09.2002 r.) (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny są prawidłowe działania Gimnazjum w zakresie organizacji i realizacji kształcenia z wychowania fizycznego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą natomiast niepełnego udokumentowania zakresu realizacji podstawy programowej w dziennikach lekcyjnych, niezgodności wewnątrzszkolnego systemu oceniania w zakresie wychowania fizycznego z przepisami prawa oraz niewdrożenia procedur postępowania w sytuacji zaistnienia na lekcji w-f wypadku z udziałem ucznia.

W ocenie NIK w Gimnazjum nie wykorzystano też możliwości zorganizowania zajęć rewalidacyjno-korekcyjnych dla uczniów, co uzasadniała stosunkowo duża liczba uczniów, u których na podstawie badań przesiewowych zdiagnozowano niesprawności ruchowe.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zasady organizacji oraz kształcenia z zakresu wychowania fizycznego oraz uprawiania sportu szkolnego.

1.1. Organizacja zajęć wychowania fizycznego

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach szkolnych 2009/10, 2010/11 i 2011/12, w Gimnazjum kształciło się odpowiednio: 605 uczniów (w 25 oddziałach), 532 uczniów (w 20) oraz 468 uczniów (w 20).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Liczebność oddziałów i grup nie przekraczała 26 uczniów, co było zgodne z § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania z 2002 r.)². Liczba grup ćwiczeniowych w ww. latach szkolnych wynosiła odpowiednio: 42 grupy (w tym osiem grup międzyklasowych), 36 grup (w tym również osiem grup międzyklasowych) oraz 34 grupy (w tym sześć międzyklasowych).

Obowiązkowe zajęcia z przedmiotu wychowanie fizyczne odbywały się w systemie klasowo-lekcyjnym, z ukierunkowaniem na dyscypliny sportowe określone w programach nauczania wychowania fizycznego dla III etapu edukacji.

W okresie objętym kontrolą Gimnazjum dysponowało halą gimnastyczną o wymiarach 18x42 m, dwiema salami do gimnastyki korekcyjnej o wymiarach 6x8,8 m każda oraz wielofunkcyjnym obiektem wybudowanym w ramach programu „Orlik”, na który składały się: boisko do piłki nożnej o wymiarach 62x30m, boisko wielofunkcyjne (siatkówka, koszykówka) o wymiarach 50x30 m, bieżnia okólna (dwutorowa) o długości 221,5 m, bieżnia prosta (czterotorowa) o długości 100 m oraz skocznia w dal o wymiarach 8x4 m

(dowód: akta kontroli str.4-10)

W przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Organizacja obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego do wyboru przez uczniów

Opis stanu
faktycznego

W Gimnazjum, w latach szkolnych 2009/2010-2011/2012, nie wprowadzono form organizacji zajęć wychowania fizycznego do wyboru przez uczniów. Gimnazjum nie skorzystało zatem z możliwości wynikających z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2011 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (uprzednio § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 sierpnia 2009 r. w tej samej sprawie³), stosownie do których zajęcia wychowania fizycznego mogą być organizowane przez szkołę, jako zajęcia klasowo - lekcyjne oraz zajęcia do wyboru przez uczniów, jako: sportowe, sprawnościowo - zdrowotne, taneczne lub w formie aktywnej turystyki.

(dowód: akta kontroli str.11-14)

1.3. Oferta nadobowiązkowych pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych.

Opis stanu
faktycznego

Nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne w Gimnazjum, w poszczególnych latach szkolnych objętych kontrolą, realizowano następująco:

- 2009/10 - zajęcia sportowe (lekkoatletyka, unihokej, tenis ziemny, piłka nożna, siatkowa, ręczna) oraz zajęcia ogólnorozwojowe w łącznym wymiarze 25 godzin zajęć tygodniowo,
- 2010/11 - piłka siatkowa, zajęcia ogólnorozwojowe, kajakarstwo (22 godziny),
- 2011/12 - zajęcia taneczne, zajęcia ogólnorozwojowe oraz piłka siatkowa (20 godzin).

² Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.

³ Odpowiednio: Dz. U. Nr 175, poz. 1042 i Dz. U. Nr 136, poz. 1116.

W zajęciach sportowo-rekreacyjnych, uczestniczyło odpowiednio 234, 146 i 120 uczniów, co stanowiło przeciętnie ok. jednej trzeciej ogółu uczniów (w poszczególnych latach odpowiednio: 39%, 27% oraz 26%).

Jak wyjaśniła dyrektor szkoły spadek liczby godzin zajęć pozalekcyjnych z w-f związany był z mniejszą liczbą nauczycieli tego przedmiotu. W roku szkolnym 2009/10 zatrudnionych było dziewięciu nauczycieli natomiast w roku szkolnym 2011/12 siedmiu nauczycieli.

Od roku szkolnego 2011/12, w ramach zajęć obowiązkowych, 455 uczniów (97% ogółu) uczestniczyło w lekcjach pływania w wymiarze jednej godziny tygodniowo.

Realizację powyższych zajęć dokumentowano w dziennikach zajęć pozalekcyjnych, w pełni zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁴.

(dowód: akta kontroli str.15-16)

1.4. Organizacja zajęć korekcyjnych dla uczniów z wadami postawy i zagrożonych nadwagą lub otyłością

Opis stanu
faktycznego

W Gimnazjum nie zostały wprowadzone opracowane zasady współpracy z pielęgniarką szkolną, jednak dyrektor Gimnazjum dysponowała m.in. informacjami na temat stopnia występowania wad postawy wśród uczniów. Jak bowiem wynika ze sprawozdań składanych przez pielęgniarkę dyrektorowi Szkoły, na początku każdego roku szkolnego przeprowadzała ona badania przesiewowe wśród uczniów, zwracając uwagę m.in. na objawy nadwagi, otyłości, skoliozy i płaskostopia. W uzasadnionych przypadkach przeprowadzała rozmowę z rodzicami uczniów, wskazując na konieczność dalszych badań przez lekarza pierwszego kontaktu. Ponadto, uczniowie i ich rodzice byli instruowani o rodzaju wskazanych ćwiczeń i diety, niezbędnych w celu zniwelowania zaobserwowanych nieprawidłowości. Nauczycielom w-f przekazywała natomiast listę uczniów z opisanymi dysfunkcjami.

Liczba uczniów Gimnazjum, u których stwierdzone zostały dysfunkcje ruchowe w poszczególnych latach szkolnych kształtowała się następująco:

- 2009/10: 102 uczniów (17% ogółu) w tym, skolioza - 73, nadwaga - 6, otyłość - 4, płaskostopie - 10, inne (w tym dziecięce porażenie mózgowe, przykurcz ścięgna Achillesa) – 9;
- 2010/11: 107 uczniów (20% ogółu) w tym, skolioza - 64, nadwaga-14, otyłość - 10, płaskostopie - 11, inne (w tym dziecięce porażenie mózgowe, przykurcz ścięgna Achillesa) - 8,
- 2011/12: 90 uczniów (19% ogółu) w tym, skolioza - 58, nadwaga - 10, otyłość - 4, płaskostopie -10, inne (w tym dziecięce porażenie mózgowe, przykurcz ścięgna Achillesa) – 8

Ustalone
nieprawidłowości

W latach szkolnych 2009/2010-2011/2012 w Gimnazjum nie zorganizowano zajęć korekcyjnych dla uczniów z wadami postawy. Dotyczy to w szczególności trzech uczniów (jednego w r./szk. 2009/10 i dwóch w r./szk. 2010/11), którzy posiadali orzeczenia lekarskie o niepełnosprawności. Przepis § 3 ust. 2 pkt 1 i 5 rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania z 2002 r.⁵, obowiązuje dyrektora szkoły do dodatkowego uwzględnienia w szkolnym planie nauczania zajęć

⁴ Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 225, ze zm.

⁵ Dz.U. nr 15, poz. 142 ze zm.

rewalidacyjnych korygujących wady postawy dla uczniów niepełnosprawnych w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Pomimo, że w kolejnych latach dyrektor Szkoły posiadała informacje o liczbie uczniów, u których rozpoznano wady postawy, nadwagę lub otyłość (odpowiednio: 102, 107 i 90 uczniów), a ponadto Szkoła dysponowała dwoma salami do gimnastyki korekcyjnej i wykwalifikowaną kadrą (nauczyciele wf), to nie pojęło działań w zakresie zorganizowania zajęć korekcyjnych. Nie wykorzystano w tym celu m.in. możliwości wynikających z art. 42 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁶ oraz § 1 pkt 2 rozporządzenia z 9 sierpnia 2011 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (uprzednio § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 19 sierpnia 2009r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego).

Organizacja zajęć korekcyjnych – zdaniem NIK – mieści się w zakresie aktywnej opieki prozdrowotnej nad uczniami wraz ze stwarzaniem im warunków do harmonijnego rozwoju psychofizycznego, do czego dyrektor Szkoły był zobowiązany na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁷.

Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła, że powodem nieorganizowania przez Szkołę zajęć korekcyjnych było zbyt późne przekazywanie przez rodziców informacji o stanie zdrowia dzieci, w szczególności orzeczeń lekarskich o niepełnosprawności. Ponadto ze względu na różnorodność schorzeń, nauczyciele w-f nie posiadali bardziej szczegółowych informacji o ich rodzajach, a także nie posiadali zgody rodziców na prowadzenie zajęć korekcyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 17-20)

1.5. Dopuszczenie do użytku szkolnego programów nauczania wychowania fizycznego.

Opis stanu
faktycznego

Według szkolnego zestawu programów nauczania, w Gimnazjum dopuszczono do użytku następujące programy nauczania z zakresu wychowania fizycznego⁸:

1. „Autorski program do nauczania wychowania fizycznego w Gimnazjum Samorządowym nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Iławie” - autorstwa P.H., zatwierdzony do użytku w dniu 31.08.2009 r. (obowiązujący w latach 2009/10 i 2010/11 i 2012/13).
2. „Autorski program do nauczania wychowania fizycznego z elementami pływania w Gimnazjum Samorządowym nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Iławie” - autorstwa P.H., zatwierdzony do użytku w dniu 31.08.2011 r. (obowiązujący w r. 2011/12). Program został zmodyfikowany o elementy z zakresu pływania, po wprowadzeniu zajęć w-f z tej dyscypliny.

Programy realizowane w latach szkolnych objętych kontrolą obejmowały wymagania podstawy programowej wychowania fizycznego z 2008 r. Ujęto w nich treści odnoszące się do wszystkich spośród 33 wymagań szczegółowych tej podstawy programowej. Dopuszczenie do użytku obu programów poprzedzone zostało diagnozą potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

⁶ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.

⁷ Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, ze zm.

⁸ W kontrolowanym przez NIK okresie dotyczyło to cyklu kształcenia w latach szkolnych: 2009/2010-2011/2012 (zakończony) oraz 2010/2011-2012/2013 i 2011/2012-2013/2014 (cykle w trakcie realizacji).

Obydwa programy zostały zaopiniowane przez dyplomowanego nauczyciela w-f. w sposób określony w § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie dopuszczania programów nauczania do użytku szkolnego.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Programy nauczania spełniały podstawowe wymagania dla programów nauczania ogólnego określone w § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie dopuszczania programów nauczania⁹, za wyjątkiem niepełnego uwzględnienia:

- możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany (§ 4 ust. 1 pkt 2 lit. c). W cz. V programów nauczania pn. *Zakładane metody pracy na lekcjach wychowania fizycznego* odniesiono się do tej kwestii jednym ogólnym zdaniem: „Należy również pamiętać o właściwym dostosowaniu sprzętu sportowego, jak również z doboru odpowiednich ćwiczeń do możliwości indywidualnych uczniów”;
- opisu założonych osiągnięć ucznia oraz propozycji metod sprawdzania osiągnięć ucznia (§ 4 ust. 1 pkt 2 lit. e). W cz. VI programów pn. *Propozycje kryteriów ocen i metod sprawdzania osiągnięć uczniów*, nie podano wspomnianych metod (wspomniano ogólnie o *sprawdzianach* i *zadaniach ruchowych*) oraz nie określono osiągnięć uczniów z zakresu wymagań szczegółowych podstawy programowej wychowania fizycznego dla gimnazjum i pływania, ograniczając się do osiągnięć z zakresu poszczególnych dyscyplin sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 21-36)

1.6. Realizacja programów nauczania wychowania fizycznego

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, zajęcia wychowania fizycznego dla uczniów wybranego do badań oddziału „b” odbywały się w następujących miejscach: w sali gimnastycznej (263 godzin – 64,5%), na pływalni (15 godzin – 3,7%), zespole boisk „Orlik” (106 godzin – 26%) oraz w terenie (24 godzin – 5,8%).

Zajęcia w-f w badanym oddziale Gimnazjum zrealizowano w cyklu kształcenia 2009/10-2011/12 w wymiarze 408 godzin, spełniając normę (co najmniej 385 godzin zajęć), określoną w załączniku nr 6a do rozporządzenia MENiS z 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania. Z tego na poszczególne bloki tematyczne przeznaczono: na „diagnozę sprawności i aktywności fizycznej oraz rozwoju fizycznego” – 49 godzin; „trening zdrowotny” – 63 godziny; „sporty całego życia i wypoczynek” – 119 godzin; „bezpieczną aktywność fizyczną i higienę osobistą” – 88 godzin; „sport” – 46 godzin; „taniec” – 7 godzin; „edukację zdrowotną” – 36 godzin.

Wyniki przeprowadzonego w trakcie kontroli badania kwestionariuszowego wykazały, że na zajęciach wychowania fizycznego, uczniowie preferowali zajęcia ruchowe - gry zespołowe - 104 wskazania (32,9% odpowiedzi), ćwiczenia gimnastyczne - 76 wskazań (24,1%) i lekkoatletykę - 72 wskazania (22,8%),

W klasach I-III Gimnazjum realizowano w latach szkolnych 2009/10-2012 obydwa programy wyszczególnione w pkt. 1.5 niniejszego wystąpienia. Zapisy w dziennikach lekcyjnych potwierdzają realizację 14 wymagań szczegółowych podstawy programowej z 2008 r. Zapisy o realizacji wymagań szczegółowych podstawy programowej zawarto w prowadzonych przez nauczycieli „Rozkładach materiału z wychowania fizycznego”.

Ustalone
nieprawidłowości

W dokumentacji przebiegu nauczania nie odnotowano tematów odnoszących się do realizacji sześciu wymagań szczegółowych podstawy programowej (1.4, 2.3, 2.6, 3.3, 7.1, 7.5) i jedynie częściową realizację 13 wymagań.

⁹ Dz. U. Nr 89, poz. 73 (rozporządzenie uchylone z dniem 18 lipca 2012 r.).

Jak wyjaśniła Dyrektor Gimnazjum, wymagania te były faktycznie realizowane, a brak odzwierciedlenia w zapisach w dziennikach wynikał z braku miejsca (dwóch nauczycieli wpisywało zrealizowane tematy w jednym wierszu).

Jednakże zgodnie z § 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji¹⁰, szkoła prowadzi dla każdego oddziału dziennik lekcyjny, w którym m.in. odnotowuje się obecność uczniów na poszczególnych zajęciach edukacyjnych, wpisuje się tematy przeprowadzonych zajęć lekcyjnych i oceny uzyskane przez uczniów.

Realizacja przez Szkołę *Zalecanych warunków i sposobów realizacji edukacji zdrowotnej na III etapie edukacji*, na lekcjach wf- kl. III a i III c, w latach szkolnych 2009/10 – 2011/12 przebiegała następująco:

Zajęcia w ramach bloku edukacja zdrowotna w badanym oddziale Gimnazjum w cyklu kształcenia 2009/10-2011/12 zrealizowano w wymiarze 36 godzin w ramach zajęć ruchowych, z tego 11 godzin na sali gimnastycznej (odbywały się w różnych semestrach), osiem na boisku, cztery na basenie, siedem w terenie oraz sześć w salach lekcyjnych.

Na początku każdego etapu edukacji pielęgniarka szkolna rozpoznawała problemy zdrowotne uczniów poszczególnych oddziałów kl. I. Wyniki były przekazywane m.in. nauczycielom wf wraz z orzeczeniami lekarskimi i innymi informacjami o problemach zdrowotnych, uzyskiwanymi od rodziców i samych uczniów.

Uczniowie, podczas realizacji treści prozdrowotnych na lekcjach wf w II i III klasie przygotowywali m.in. plakaty dotyczące następującej tematyki: „Przyczyny i skutki otyłości oraz niewłaściwego odżywiania się i używania sterydów”, „Korzyści z podejmowanej aktywności ruchowej w tym z pływania”, „Idea Olimpijska” oraz „Niwelowanie stresu, sposoby relaksacji – dobre relacje z ludźmi jako podstawa dobrego życia”.

W 3-letnim cyklu nauczania, przynajmniej raz w roku, w każdej klasie przeprowadzano ankiety skierowane do uczniów zapytaniem, np.: „co im się podoba i co lubią robić na lekcjach wf” lub „co należy poprawić czy zmienić [na zajęciach wf]”. W każdym roku szkolnym przeprowadzano też w auli szkolnej projekcje multimedialne dotyczące edukacji zdrowotnej, w I klasie - „Udzielanie pierwszej pomocy”, w II klasie – „Odpowiednie odżywianie się” oraz w III klasie – „Stop używkom przeciwdziałanie uzależnieniom”.

W roku szkolnym 2010/11 uczniowie, pod kierunkiem nauczycieli wychowania fizycznego, zrealizowali projekty edukacyjne: „Droga do zdrowia”, „Daj przykład, bądź aktywny całe życie”, „Tance Dance parodia you can dance”, „Zdrowie - pięć zasad zdrowego stylu życia”, „Odpowiednie odżywianie = zdrowie”, „Żyj długo, zdrowo i szczęśliwie”. W roku szkol. 2011/12 „Używki wcale nie są cool”, „Mini cyrk”, „Droga Polski do EURO 2012”, „Polonez – taniec narodowy”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Używki”.

Zajęcia z edukacji zdrowotnej w ramach zajęć wf. były wspomagane poprzez realizację tych treści (zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego 2008 r.) na lekcjach biologii, wychowania do życia w rodzinie, wiedzy o społeczeństwie, edukacji dla bezpieczeństwa oraz religii.

(dowód: akta kontroli str. 37-51)

W Gimnazjum opracowane zostały zasady korzystania z boisk „Orlika”. I tak: z boisk uczniowie szkoły korzystali w godzinach 8.00-16.00 od poniedziałku do piątku,

¹⁰ Dz.U z 2002 r. Nr 23, poz. 225

grupy zorganizowane oraz osoby indywidualne spoza szkoły mogły korzystać z boisk w godzinach 16.00-22.00 od poniedziałku do piątku oraz w godzinach 10.00 – 22.00 w dni wolne od nauki. Korzystanie z boisk „Orlika” było bezpłatne. W latach 2009-2012 zostały podpisane dwie umowy z dwoma nauczycielami w-f na wykonywanie czynności jako trener środowiskowy (nauczyciele byli wynagradzani ze środków budżetu szkoły).

(dowód: akta kontroli str. 52-54)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowościami, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu oceniania osiągnięć uczniów z przedmiotu wychowanie fizyczne w zakresie mierzenia postępów uczniów z wychowania fizycznego

2.1. Zgodność wewnątrzszkolnego oceniania osiągnięć uczniów z obowiązującymi przepisami prawa

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Gimnazjum obowiązywały „Wewnątrzszkolne zasady oceniania” (WSO) z 19 czerwca 2009 r., 30 sierpnia 2010 r. oraz 29 lutego 2012 r. „Przedmiotowy system oceniania z wychowania fizycznego” (PSO) obowiązuje od 27 sierpnia 2009 r.

(dowód: akta kontroli str.58-80)

Badania kwestionariuszowe wykazały, iż w opinii uczniów, w 42 przypadkach (39,3%) ocenianie ich osiągnięć z w-f było sprawiedliwe, w 57 przypadkach (53,3%) raczej sprawiedliwe i w czterech przypadkach (3,7%) raczej niesprawiedliwe lub niesprawiedliwe.

W § 117 pkt 4 statutu Szkoły określono, że na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien krótko ją uzasadnić. W § 119 pkt 1 ppkt 3)-5) określono, że: „w ocenianiu bieżącym nauczyciel uzasadnia ocenę oraz daje uczniowi wskazówki, w jaki sposób może on poprawić swoje osiągnięcia edukacyjne”, „uzasadnienie powinno być sformułowane w sposób życzliwy dla ucznia i powinno uwzględniać jego wysiłek włożony w uzyskanie osiągnięć edukacyjnych” oraz, że „w uzasadnieniu nauczyciel stosuje zasadę pierwszeństwa zalet”.

Nauczyciele sformułowali w PSO założone osiągnięcia (*umiejętności ruchowe*) po zakończeniu Gimnazjum z zakresu dyscyplin sportowych ujętych w programie nauczania przedmiotu na poziomie podstawowym i uzupełniającym (za wyjątkiem pływania).

W PSO określono sześć zakresów (kryteriów) oceniania: I. *Aktywność na zajęciach obligatoryjnych*; II. *Aktywność rekreacyjno-sportowa*; III. *Postęp sprawności fizycznej*; IV. *Poziom umiejętności ruchowych*; V. *Kultura osobista, dyscyplina na zajęciach*; VI. *Estetyka stroku sportowego*). W określonych w PSO Szczegółowych wymaganiach na poszczególne oceny, w ramach danej oceny przy poszczególnych ww. zakresach oceniania podano od jednego do czterech wskazań. Wskazania te dotyczyły różnych zagadnień i nie były wartościowane (poziomowane) w ramach poszczególnych ocen szkolnych (za wyjątkiem kwestii postępu w rozwoju sprawności fizycznej). Na przykład na ocenę *dopuszczający* i *niedostateczny* wspomina się ogólnie (w zakresie oceniania 1.2.) o odpowiednio *przestrzeganiu/poznaniu treści prozdrowotnych zawartych w programie nauczania*,

natomiast na ocenę *dobry i dostateczny* nie odniesiono do wymagań dotyczących edukacji zdrowotnej.

W § 120 pkt 2 i 6 statutu wskazano, że wystawianie oceny semestralnej i końcoworocznej z wychowania fizycznego dokonuje się według zasad określonych w PSO.

W PSO stwierdzono, że jego celem jest umożliwienie każdemu uczniowi angażującemu się w prace na lekcji osiągnięcie wysokiej oceny, w tym także uczniowi z różnymi deficytami. W PSO, w treści „Szczegółowych wymagań na poszczególne oceny”, nie odniesiono się do tego celu.

W PSO stwierdzono, że jednym z sześciu zakresów oceniania jest postęp umiejętności ruchowych, które mają być mierzone testami, a ocena cząstkowa z tego zakresu „*ma istotny wpływ na ocenę końcową*”. Ponadto testy sprawności fizycznej przeprowadza się na początku I semestru i na koniec roku szkolnego. „*Porównując wyniki obu pomiarów uwidoczni się uczniowi postęp w jego sprawności lub jego brak*”. W „Szczegółowych wymaganiach na poszczególne oceny” (w zakresie III.1), na ocenę „*celujący*” podano, że uczeń wykazuje „*wybitny postęp*” w rozwoju sprawności fizycznej; na ocenę *bardzo dobry* wykazuje „*stały postęp*” w rozwoju sprawności fizycznej; na ocenę *dobry*: uczeń „*niesystematycznie pracuje nad poprawą*” swojej sprawności fizycznej; na ocenę *dostateczny*: uczeń „*utrzymuje swoją sprawność fizyczną na stałym poziomie*”.

(dowód: akta kontroli str.37-38, 55-91)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w badanym zakresie stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

1) Nie określono sposobu uzasadniania ustalonej przez nauczyciela oceny, co było niezgodne z § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych¹¹, zgodnie z którym oceny są jawne, a na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły. Istniejący zapis § 117 pkt 4 statutu nie stanowi pełnego wykonania ww. przepisu ww. rozporządzenia.

2) Nauczyciele wychowania fizycznego nie sformułowali wymagań edukacyjnych z przedmiotu w odniesieniu do wymagań podstawy programowej (za wyjątkiem organizacji zawodów sportowych i sędziowania), co było niezgodne odpowiednio do § 2 ust. 2 i § 3 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie oceniania, stanowiących o obowiązku opracowania powyższych wymagań w odniesieniu do realizowanego programu nauczania, w tym podstawy programowej.

Wymagania edukacyjne (*umiejętności ruchowe*) z poszczególnych dyscyplin sportowych sformułowano na poziomie *podstawowym i uzupełniającym*, przy czym w PSO i przede wszystkim w WSO nie określono powiązania tych poziomów wymagań z obowiązującą w szkole skalą stopni szkolnych (§§ 118-120 statutu).

3) Wbrew wskazaniom § 120 pkt 2 i 6 WSO (oraz § 3 ust. 3 pkt 1, 3 i 5 ww. rozporządzenia w sprawie oceniania), w PSO nie podano zasad ustalania oceny semestralnej i końcoworocznej z wychowania fizycznego. W PSO wymieniono sześć zakresów (kryteriów) z ogólnym komentarzem, że: „*Ocena semestralna i roczna wynika z ocen uzyskanych z powyższych zakresów, lecz nie jest ich średnią. W ocenie końcoworocznej uwzględnia się wszystkie oceny*”. Nie określono także

¹¹ Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

przy ustalaniu ocen klasyfikacyjnych sposobu uwzględniania wysiłku, o którym mowa w § 7 rozporządzenia w sprawie oceniania. W PSO w *Szczegółowych wymaganiach na poszczególne oceny* wspomniano ogólnie o wysiłku w ramach oceny *bardzo dobry* (1.2. *Wkłada duży wysiłek w pracę na lekcji...*) i ocenę *dopuszczający* (*uczeń wkłada mały wysiłek w pracę na lekcji (opuszcza bez przyczyny zajęcia)*).

1) W dokumentach szkolnych związanych z ocenianiem wewnątrzszkolnym (program nauczania, PSO) nie wskazano jakimi testami będą mierzone postępy, a także w jakim zakresie i w jaki sposób postępy te będą uwzględniane w ocenianiu osiągnięć uczniów (nie licząc wymienianych powyżej w stanie faktycznym ogólnych zapisów w PSO) zgodnie z istotą oceniania osiągnięć ucznia zdefiniowaną w § 2 ust. 2 w związku z § 3 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie oceniania. W PSO nie powiązано kwestii oceny postępów z wysiłkiem ucznia (m.in. w *Szczegółowych wymaganiach na poszczególne oceny*).

2) W PSO, za wyjątkiem cytowanego wyżej pkt. 15., nie odniesiono się w wystarczającym zakresie do kwestii indywidualizowania pracy z uczniem, odpowiednio do jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, który to obowiązek wynika z § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie oceniania¹² (w ww. opracowaniu w pkt 14. odniesiono się przepisu z § 6 ust. 1a).

2.2. Stosowanie przez nauczycieli wychowania fizycznego przyjętych zasad oceniania.

Opis stanu
faktycznego

W wyniku kontroli dokonano badania sposobu oceniania przez nauczycieli w-f ośmiu uczniów (po jednym z każdej klasy III w roku szkolnym 2011/12) z deficytem ruchowym (otyłość, nadwaga lub skolioza), ustalono, że w każdym przypadku wysiłek ucznia został oceniony przez nauczyciela w sposób poprawny. Ocenie podlegały: aktywność na zajęciach obowiązkowych, samokształcenie, wiedza praktyczna i aktywność rekreacyjno – sportowa (ocenie podlegał m.in. udział w projekcie „Droga Polski do Euro 2012” oraz w zawodach sportowych) oraz poziom umiejętności ruchowych. W ramach każdego z ww. elementów nauczyciele uwzględniali realne możliwości uczniów, w tym ograniczone przez dysfunkcje ruchowe. Niezależnie od tego oceniano kulturę osobistą i dyscyplinę na zajęciach (m.in. zachowanie fair play) oraz estetykę stroju szkolnego.

Jak wynika z zapisów w dzienniku lekcyjnym klasy III c z roku szkolnego 2011/12, nauczyciele w-f oceniali także wiedzę uczniów z zakresu: pływania, układ gimnastyczny, sprawdziany, rozgrzewka, aktywność, postawa, teoria prozdrowotna i opracowywanie plakatów.

(dowód: akta kontroli str.92-99)

W PSO stwierdzono, że po każdym cyklu nauczania należy przeprowadzić diagnozę w zakresie jego skuteczności i efektywności.

(dowód: akta kontroli str. 81-91)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹² PSO ustano w 2009 r., podczas gdy § 6 ust. 1 został zmieniony przez § 1 pkt 2 lit a) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych Dz. U. Nr 228, poz. 1491.

3. Działania szkoły zmierzające do zapewnienia udziału uczniów w zajęciach z wychowania fizycznego.

3.1. Frekwencja uczniów na lekcjach wychowania fizycznego.

Opis stanu
faktycznego

W latach szkolnych 2009/2010- 2011/2012 frekwencja w szkole ogółem wyniosła – odpowiednio - 88,5%, 90,2%, 88,6%, natomiast na lekcjach wf. odpowiednio- 87,1%, 86,8%, 83,4%

Liczba uczniów stale zwolnionych z czynnego udziału w lekcjach w-f w ww. latach wyniosła odpowiednio: 23 (3,8% ogółu uczniów), 14 (2,6% ogółu uczniów) i 21 (4,5% ogółu uczniów)

Faktyczne uczestnictwo uczniów w zajęciach w-f, ustalone na podstawie oględzin przeprowadzonych w okresie od 1 do 5 października 2012 r., kształtowała się następująco:

- odsetek uczniów nieobecnych oraz obecnych i niećwiczących na zajęciach w-f w stosunku do liczby uczniów zapisanych ogółem wynosił 23,2%,
- odsetek uczniów obecnych niećwiczących do liczby zapisanych uczniów wynosił 13,6%,
- odsetek uczniów obecnych niećwiczących do liczby uczniów obecnych wynosił 15,1%,

Przyczyny nieuczestniczenia uczniów na zajęciach w-f były następujące: zwolnienie przez rodziców (41,7%), brak stroju (33,5%), bieżące zwolnienie lekarskie (12,6%), inne przyczyny takie jak niedyspozycja na lekcji (8,2%) oraz decyzja dyrektora o zwolnieniu z zajęć (4%).

W opinii uczniów, wyrażonej w badaniu kwestionariuszowym, przyczynami unikania udziału w lekcjach wychowania fizycznego były: choroba - 14 wskazań (29,2% ogółu odpowiedzi), nieciekawie prowadzone zajęcia i „lenistwo” - po 12 wskazań (25%), jak również zbyt trudne do wykonania ćwiczenia - 6 wskazań (10,6%).

(dowód: akta kontroli str. 37-38, 100-108)

3.2. Decyzje dyrektora szkoły w sprawie zwolnienia uczniów z zajęć wychowania fizycznego

Opis stanu
faktycznego

Analiza dokumentacji dotyczącej wszystkich 58 uczniów zwolnionych (w latach szkolnych 2009/10-2011/12) z zajęć wychowania fizycznego na podstawie decyzji dyrektora szkoły, wykazała, że przestrzegano procedury określonej w § 8 rozporządzenia w sprawie oceniania. Ich podstawą były w każdym przypadku wnioski rodziców lub prawnych opiekunów, a zwolnieni z zajęć wychowania fizycznego uczniowie byli obecni w miejscu ich prowadzenia.

(dowód: akta kontroli str.109)

3.3. Udział uczniów we współzawodnictwie sportowym

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą corocznie organizowano mistrzostwa szkoły w piłce nożnej i siatkowej, natomiast w roku szkolnym 2011/12 zorganizowano dodatkowo mistrzostwa szkoły w pływaniu.

Największe sukcesy sportowe uczniów Gimnazjum - wg Dyrektora Gimnazjum, to: w roku szkolnym 2009/10 - pierwsze miejsca w biegach przełajowych na czterech zawodach oraz jedno pierwsze miejsce na zawodach wojewódzkich w skoku wzwyż;

w roku szkolnym 2010/11 - dwa pierwsze miejsca w biegach przełajowych na poziomie wojewódzkim, jedno na poziomie powiatu oraz jedno pierwsze miejsce w zawodach lekkoatletycznych na poziomie wojewódzkim (biegi przełajowe); w roku szkolnym 2011/12 - dwa pierwsze miejsca w zawodach przełajowych i pływaniu na poziomie powiatowym.

W zawodach uczestniczyło odpowiednio 232,126 i 102 uczniów, co w porównaniu do liczby uczniów ogółem stanowiło odpowiednio 38,3 %, 23,7% i 21,8%.

Szkoła, w latach 2009/10 – 2011/12, współpracowała na mocy zawartych porozumień z następującymi klubami. KS Jeziorak Ława - współpraca polegała na szkoleniu w zakresie lekkiej atletyki i piłki nożnej, ZRYW-VOLLEY Ława – szkolenie dziewcząt w zakresie piłki siatkowej. Stowarzyszenie „ORKA” – żeglarsstwo, bezpłatna organizacja szkolenia na patent żeglarski dla uczniów.

W badaniu kwestionariuszowym 25 uczniów (23,6%) podało, że poza szkołą często uprawia dyscypliny sportowe lub ćwiczy rekreacyjnie, natomiast 47 uczniów (44,3%) że czyni to rzadko.

(dowód: akta kontroli str.37-38, 110-117)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Przestrzeganie warunków bezpieczeństwa podczas realizacji zajęć z wychowania fizycznego

4.1. Okresowe kontrole obiektów sportowych należących do szkoły

Opis stanu faktycznego

Oględziny wykazały, że obiekty sportowe Gimnazjum były w dobrym stanie technicznym. Sprzęt sportowy (m.in. skrzynia gimnastyczna, odskocznia, koziół) znajdujący się w szkole pochodził sprzed 2002 r. i nie posiadał wymaganych atestów, jednakże pozostawał w dobrym stanie technicznym. Kosze do koszykówki oraz bramki i inne urządzenia były trwale umocowane do podłoża. W salach i na boiskach oraz w miejscach przeznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych umieszczone były tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

W protokołach ogółem siedmiu przeglądów okresowych, przeprowadzonych w Gimnazjum w latach 2009-2012, których tematyka dotyczyła zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły¹³, w jednym przypadku odniesiono się do stanu technicznego obiektów sportowych (protokół przeglądu obiektu z dnia 31 sierpnia 2012 r.). Dyrektor wydał zalecenie dotyczące uzupełnienia rys i szczelin w parkiecie sali gimnastycznej. Zalecenie wykonano do dnia 3 września 2012 r. W pozostałych przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto w latach 2009-2012 przeprowadzonych zostało 47 kontroli obiektów szkoły przez m.in. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Ławie, Zakład Usług Kominiarskich, Urząd Dozoru Technicznego w Olsztynie,. W ich wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 8-9, 118-121)

¹³ Przeprowadzonych zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. Nr. 6, poz. 69 ze zm.).

4.2. Sposób i zakres zapewnienia uczniom pomocy medycznej uczniom

Opis stanu
faktycznego

Wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego, zgodnie z § 21 ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach¹⁴, zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy, przy czym dwóch spośród ośmiu nauczycieli w-f ukończyło 16 grudnia 2010 r. sześciogodzinny kurs – Pierwsza Pomoc, dla osób zatrudnionych w ramach programu „Animator Moje Boisko Orliki 2012”.

W Gimnazjum, funkcjonował gabinet pielęgniarki szkolnej „GPP Profilaktyka” (od poniedziałku do piątku z wyjątkiem wtorku w godz. 8.⁰⁰-14.⁰⁰). Na początku każdego roku szkolnego Dyrektor Szkoły wyrażał zgodę na piśmie na sprawowanie opieki medycznej przez pielęgniarkę szkolną nad uczniami. Nie określono jednak zasad współpracy z pielęgniarką szkolną.

(dowód: akta kontroli str.122-125)

4.3. Wypadki podczas zajęć wychowania fizycznego.

Opis stanu
faktycznego

Dyrektor Gimnazjum prowadził rejestr wypadków zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach. Według danych SIO oraz zapisów tego rejestru, w Gimnazjum w latach szkolnych 2006/07-2011/12 doszło do 42 wypadków z udziałem uczniów. Jako przyczyny wypadków w 39 przypadkach wskazano nieuwagę uczniów, a w trzech pozostałych nieumyślne uderzenia.

W badaniu kwestionariuszowym 98 uczniów (98,9%) podało, że zapoznano ich z zasadami bezpiecznego wykonywania ćwiczeń na lekcjach w-f, natomiast jeden uczeń (1,1%) był odmiennego zdania. Spośród uczniów, którzy uznali, że zapoznano je z powyższymi zasadami - 94 stosowało się do nich na zajęciach z przedmiotu. Prawie połowa 48 (46,2%) stwierdziła, że zawsze dostosowywano stopień trudności i intensywności ćwiczeń do ich aktualnej sprawności fizycznej i możliwości fizycznych, natomiast dziesięciu uczniów (9,6%) stwierdziło, że nie uczyniono tego nigdy lub tylko „czasem”.

W związku z wypadkami na lekcjach w-f wdrożono procedury określone przepisami wyżej powołanego rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach tj. niezwłocznie powiadamiano o wypadku rodziców, społecznego inspektora pracy, dyrektor powołał członków zespołu powypadkowego w składzie określonym przepisami ww. rozporządzenia.

Ustalone
nieprawidłowości

W dziesięciu przypadkach na ogółem 42 (23% ogółu) nie zaznajomiono rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanych uczniów z treścią protokołu powypadkowego. Tylko w jednym przypadku o zaistniałym wypadku powiadomiono, organ prowadzący szkołę oraz Radę Rodziców. Było to niezgodne § 45 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła, że ze względu na mały uszczerbek zdrowia uczniów spowodowany przez wypadki które miały miejsce w Szkole, Rada Rodziców i organ prowadzący nie był o nich informowany.

(dowód: akta kontroli str.37-38, 126-137)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹⁴ J.w.

5. Aktywność nauczycieli wychowania fizycznego w zakresie doskonalenia zawodowego oraz skuteczność nadzoru pedagogicznego w dziedzinie wychowania fizycznego

5.1. Stan zatrudnienia w szkole nauczycieli wychowania fizycznego i ich kwalifikacje

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnym 2011/2012 (stan na 30 czerwca 2012 r.) w Gimnazjum zatrudnionych było ośmiu nauczycieli wychowania fizycznego (w tym jeden przebywał na urlopie bezpłatnym), spośród których siedmiu było nauczycielami dyplomowanymi, a jeden nauczycielem mianowanym. Wszyscy nauczyciele posiadali kwalifikacje do nauczania w gimnazjum, legitymując się ukończeniem studiów wyższych i przygotowaniem pedagogicznym, co spełniało wymogi § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁵.

Nauczyciele wychowania fizycznego posiadali dodatkowe uprawnienia do prowadzenia zajęć sportowych¹⁶.

(dowód: akta kontroli str.138-139)

5.2. Kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli wychowania fizycznego w latach szkolnych 2009/2010 – 2011/2012 .

Opis stanu faktycznego

Wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego zatrudnieni w Gimnazjum w latach szkolnych 2009/10-2011/12 uczestniczyli w różnych przedmiotowych formach doskonalenia zawodowego.

Tematyka dwóch następujących form doskonalenia zawodowego (spośród pięciu ogółem) wiązała się z realizacją podstawy programowej z wychowania fizycznego dla gimnazjum z 2008 r.:

- konferencja metodyczna zorganizowana w roku szkolnym 2009/10: „*Edukacja zdrowotna w wychowaniu fizycznym*” (wzięło w niej udział pięciu nauczycieli; brak danych o liczbie godzin)
- czterogodzinny kurs zorganizowany w roku szkolnym 2010/11: „*Ocenianie z wychowania fizycznego - skuteczna motywacja ucznia*” (udział wzięło czterech nauczycieli)¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 140-141)

5.3. Nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora szkoły w zakresie wychowania fizycznego.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Gimnazjum zaplanował i przeprowadził trzy ewaluacje wewnętrzne (po jednej w latach szkolnych 2009/10, 2010/11 i 2011/12). Dotyczyły one podniesienia skuteczności i efektywności działań edukacyjnych, ustalania warunków lokalowych oraz wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne.

¹⁵ Dz. U z 2009 r. Nr 50, poz. 400, ze zm.

¹⁶ Trenera żeglarstwa i lekkiej atletyki (po jednej osobie) oraz uprawnienia instruktora: piłki koszykowej (trzy osoby), piłki nożnej (dwie osoby), pływania (jedna osoba) oraz po jednej osobie: tenisa, baseballa, piłki ręcznej i siatkowej, nordic walking i fitness.

¹⁷ Pozostałe formy to: kurs z zakresu udzielania pierwszej pomocy (dwóch nauczycieli); kurs: „Animator speed badmington'a (jeden nauczyciel); kursokonferencja trenerów i instruktorów żeglarstwa (jeden nauczyciel).

W ich wyniku, w odniesieniu do zajęć w-f, określone zostały następujące cztery zalecenia:

- opracowywanie rozkładów materiału z w-f dla każdej grupy,
- uaktualnienie regulaminów obowiązujących na sali gimnastycznej,
- wyposażenie jednej z sal do ćwiczeń korekcyjnych w pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa (w tym udzielania pierwszej pomocy),
- wyposażenie sali gimnastycznej w nowe drabinki oraz drobny sprzęt sportowy.

Wszystkie ww. zalecenia zostały zrealizowane.

Ponadto dyrektor przeprowadził 14 z zaplanowanych 18 obserwacji zajęć w-f. W ich wyniku wydał sześć następująco sformułowanych zaleceń:

- „nauczyciel w-f powinien stosować większą liczbę pochwał za wykonywane ćwiczenia,
- nauczyciel przekazuje zwrotną informację uczniom nt. wykonywanych ćwiczeń,
- uczniowie niećwiczący powinni znajdować się na sali gimnastycznej pod ciągłą opieką nauczyciela,
- rozgrzewkę prowadzić powinni poszczególni uczniowie,
- problemy wychowawcze zaistniałe na lekcjach w-f powinny być rozwiązywane na bieżąco;
- uczniowie na lekcjach w-f powinni zmieniać strój na sportowy”.

Wszystkie ww. zalecenia zostały przez nauczycieli w-f zrealizowane, co potwierdziły m.in. obserwacje zajęć przeprowadzone przez kontrolera NIK.

(dowód: akta kontroli str. 116-117, 142)

5.4. Nadzór zewnętrzny nad działalnością szkoły w zakresie wychowania fizycznego.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, podmioty zewnętrzne nie przeprowadziły w Gimnazjum kontroli realizacji obowiązków szkoły, w ramach przedmiotu wychowanie fizyczne.

(dowód: akta kontroli str.143)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹⁸ o Najwyższej Izbie Kontroli wnosi o:

Wnioski
pokontrolne

1. Pełne dokumentowanie realizacji przebiegu nauczania w dziennikach lekcyjnych.
2. Zapewnienie pełnej zgodności wewnątrzszkolnego systemu oceniania w zakresie wychowania fizycznego z przepisami prawa.

¹⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 82

3. Podjęcie działań zmierzających do zorganizowanie zajęć rewalidacyjno-korekcyjnych dla uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności ruchowej.
4. Pełne wdrożenie procedur dotyczących postępowania w sytuacji zaistnienia wypadków na lekcjach w-f z udziałem uczniów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia 2013 r..

Kontroler

Wojciech Dąbrowski

specjalista kontroli państwowej

.....
podpis